ANY VI. BARCELONA 9 de DESEMBRE de 1911 Núm. 270.

La Escena Catalana

Redacció y Administració: Plassa del Pí, 5, Barcelona.

Preu: 15 cèntims

NOSTRES ACTORS

CARLES CAPDEVILA

TERCER FOLLETÍ DE LA COMEDIA EN TRES ACTES DE LLANAS

El Sí de les Noyes

CONCURS DE OBRES DRAMATIQUES

La secció de Literatura y Belles Arts del Ateneu Enciclopédich Popular de Barcelona, desitjant encoratjar a la joventut estudiosa y facilitarli medis de donar a coneixe sos mèrits, obra un concurs de obres escèniques, catalanes y castellanes excluhint el genre lírich, ab sujecció a les condicións següents:

Primer: L'autor queda en llivertat de escriure en vers o prosa, desenrotllant l'obra en un o més actes, sempre que sa labor sigui d'art serio, original y inèdit.

Segón: Queden excluhits d'aquest concurs els autors que hagin estrenat en qualsevol dels teatres públichs de Madrit y Barcelona.

Tercer: Pera jutjar les obres se constituhirà un Jurat compost de personalitats competentes en les literatures catalana y castellana y en art escènich.

Quart: El Jurat senyalarà les dugues obres (catalana l'una y castellana l'altra) que al séu judici reuneixin més belleses literaries y condicións escèniques, reservantse el dret de *recomenar* quantes seguint en mèrits a les elegides en primer terme, consideri dignes de tal distinció. El Jurat, qual fallo serà inapelable, podrà declarar desert el concurs, si les obres presentades no cumplisin les condicións previament estipulades, o no reunisin mèrits literaris o escènichs suficients.

Quint: La secció de Literatura y Belles Arts del Ateneu Enciclopèdich Popular, facilitarà la representació, dintre de la present temporada, de les dugues obres elegides en primer terme (catalana l'una y castellana l'altra y influirà pera que's donguin a coneixe les *recomenades*, si n'hi haguessin. Pera el cumpliment de la primera part d'aquesta condició, se conta ab l'oferiment de les empreses dels teatres Principal y Apolo.

Sisè: Les obres deuràn ser escrites ab lletra perfectament llegible y entregades en la Secretaría del Ateneu Enciclopèdich Popular (Carme, 30), dintre d'un plas que finirà a les dotze de la nit del dia 30 de Ianer de 1912, sense firma ni rès que pugui directa o indirectament coneixe el nom del autor.

Setè: L'Ateneu entregarà un document en que acrediti haber rebut l'obra.

L'autor o qui'l representi, podrà, cas de no haber merescut cap distinció, retirar l'obra presentada, pera lo qual tindrà de retornar el rebut y repetir de paraula o per escrit les *quince primeres ratlles* del travall reclamat,

Vuytè: El Jurat calificador el formen els senyors Frederich Urrecha, Joseph Roca y Roca, Emili Tintorer, Ramón Jori, actuant de Secretari en Rafel V. Silvari.

Estrenes de la Setmana

SALA-IMPERI

Aygua de la vida. —Comedieta lírica dividida en sis quadros, lletra de Joseph Amich Bert y música del mestre Adrià Esquerrà.

L'obreta que'ns ha ofert el senyor Amich, està inspirada en un dels contes fantàstichs de Grim, y en ella ha posat de manifest les condicións que atressora pera el cultíu d'aquest genre.

La música, no desdíu en rès de l'obra.

Al acabar, com que l'obra agradà, el públich qu'era nombrós premià la labor dels autors ab un fort aplauso.

LA IGUALITARIA

La cansó del ambulant.—Drama lírich català lletra d'en Rossendo Llurba y música del Mestre Anton Castells.

Es una obreta senzilla, correctament dialogada que'l públich escoltà amatent, car es de trama que's fa interesant y no cansa l'acció escènica. Potser algun afectisme es una mica rebuscat, més, la facilitat de la prosa gens vulgar, li dona regust delicat fense agradosa. De la part musical, hem d'elogiar entre alguns números, una sardana vibrant captivadora que tingué que repetirse. El públich premià la tasca dels autors obligantlos a que sortisin en escena.

L'interpretació regular, però fa poch favor que en obres d'autors novells que valen la pena, no s'hi posi una mica més d'interés: part de culpa pertany al director, que per això se li confia el càrrech.

DISSABTE DIA 9, SURTIRÁ

L'ALBUM 1.er DE

LA ESCENA REGIONAL

(AB SORPRESA)

10 CÉNTIMS

VUY LA MONTANYA

Vuy la montanya ab sa frondor
sense cridories; sense remor.
Vuy son misteri igual tothora:
vuy no existirhi montanya enfora.
Dins, ben endins,
vuy viure sempre dessota als pins.

De nits, dormirhi, sense recel,
jegut a l'herba, de cara al cel.
Allí els aires no enmalteixen
y de les plantes que allí floreixen
es sà l'olor.
Per xò m'hi adormo sense cap por.

Si s'hi somía, no hi ha neguits,
qu'allí son fresques totes les nits
y els somnis vostres sembles rondalles
que les savíem ja de canalles.
Y al sé al matí
anyorèm sempre aquell ahi'.

Hi son ben amples els horitzóns,
sense cap boira y'l mar al fons.
De tardes clares; serè cap vespre,
y allí les hores s'hi fan breus sempre.
Té bon repòs
per descansarhi l'esprit y'l còs.

Quan mor el día, la llum s'hi fon.
Llavors m'hi trobo ben lluny del mon.
Es l'hora meva y sempre'm triga,
car com més sombra y més m'hi lliga
la soletat,
molt més m'hi sento acompanyat.

LLUIS PUIG Y PUIG.

PRINCIPAL

Dietari de la setmana:

Dijous, dia 30, tarde: el pispejiu *La taca de café* y el pispejiu *En Pau de les calses curtes*. Nit: per variar, el pispejiu *La taca de café* y l'altre pispejiu *En Pau de les calses curtes*.

Divendres, día 1: l'obra extrangera *Magda* y la pessa del mar rampinyo *La torre dels sustos*.

Dissabte, dia 2: el diàlech de Maristany, *Amich de confiansa* y la comedia en tres actes dels senyors Campmany y Giralt *La Barcelonina*.

Diumenge, dia 3, tarde: l'arranjament en dos actes *Ho sé tot* y el gran pispejiu *La cambrera*. Nit: la comedia de Pitarra *Cura de moro* y l'obra extrangera *La Xacolatereta*.

Dilluns, dia 4: la mala traducció *Aucellots de rapinya* y l'obra extrangera *La Xacolatereta*.

Dimars, dia 5: la pessa del mar rampinyo *En Pau de les calses curtes* y l'obra extrangera *Magda*.

Dimecres, dia 6: l'obra extrangera *Magda*, y el pispejiu *La torre dels sustos*.

***

Relació de les propietats de les comedies que s'ha fet seves l'empresari d'aquest teatre y que ha posat en escena en lo que va de temporada.

Suma anterior: Ptes. . .	1.530'00
La taca de café, 3 actes, (30 Novembre, tarde.)	67'50
En Pau de les calses curtes, 1 acte, (30 Novembre, tarde.)	22'50
La taca de café, 3 actes, (30 Novembre, nit.)	67'50
En Pau de les calses curtes, 1 acte, (30 Novembre, nit.)	22'50
La torre dels sustos, 1 acte, (1 Desembre.)	22'50
La cambrera, 3 actes, (3 Desembre, tarde.)	67'50
Aucellots de rapinya, 1 acte, (4 Desembre.)	22'50
En Pau de les calses curtes, 1 acte, (5 Desembre.)	22'50
La torre dels sustos, 1 acte, (6 desembre.)	22'50
Suma y segueix: Ptes. . .	1.867'50

ROMEA

S'ha repetit el drama de Rusiñol, traducció de Dicenta, *El Mistico* y també s'ha repetit *Joventut* d'Iglesias, traducció de Jurado de la Parra.

Se prepara un'altre funció de teatre català, estrenantse *Resplendor de ocaso*, un acte, que es una traducció que en Rafel Marquina ha fet del quadro de Crehuet, *Claror de posta*.

Es d'aplaudir l'interès que té en Ricart Calvo pera les obres catalanes.

El públich cada día favoreix mes aquest teatre que, avuy per avuy, potser es l'únich que rendeix guany a sos empresaris.

Y perdonin l'indiscreció.

LIRICH

Divendres varem assistir a l'estrena de l'obra anunciada, *L'etern ideal*, que, segóns els anuncis, era un drama en tres actes, original de Joan Porta y Estany, lo qual no varem poguer comprobarho per la sencilla rahó de que, segóns versións de son propi autor, lo que va representarse era un estracte de l'obra que ell va entregar a l'Empresa.

Aixís, donchs, y a instancies del senyor Porta, donèm per no vist lo que va representar la companyía Masip y esperèm a que en altre ocasió poguèm parlar de aquest drama ab més motiu.

El teatre, plè y els aplausos no escasejaren.

L'execució la passèm de llarch, per bé de tots.

Societats Recreatives

C. DURÁN

Ateneu
Obrer del districte II

Coneixíem al senyor Farreróns com a bon aficionat, y'ns ho confirmà una vegada més ab *Lo monjo negre*, que el diumenge passat se representà en aquest Ateneu, fenthi el simpàtich paper de «Swartz,» quin personatje sostingué a gran alsaria durant el transcurs de l'obra, essentne dignament secundat pel senyor Valls, que feu un «Prior» ab tota la *barba*, així com el senyor Compte va tenir moments felissos. Els senyors Comas y Fàbregas, ab sos respectius travalls, justos. El senyor Giu, com sempre, discret, poguent dir lo mateix dels senyors Gallifa y Castells.

La senyora Durán, bé, lo mateix que la senyora Vidal.

Com a fi de festa, se representà la bonica comedia d'en Bonavía, *El bon lladre*, alcansant un veritable triomf tots quants hi van pendre part.

Per diumenge vinent, día 10, gran funció d'honor a don Angel Guimerà, posant en escena *Aygua que corre* y *La sala d'espera*.

Chors de Clavé

El dissabte, al vespre, tingué lloch la funció a benefici dels joves aficionats senyors Vicens Rubió y Ferrán Sembi, posant en escena les obres *Joventut*, *Matrimoni felis* y *Flors y violes*, en l'execució d'aquestes obres els beneficiats feren una labor bastant aceptable, y els demés, feren lo que pogueren pera quedar bé, conseguintho la major part d'ells.

Cine Moratín *(Gracia)*

Darrerament la companyía Claramunt Devenat ha possat en escena: *La mà de mico*, *Qui...compra maduixes*, *Els Zincalos*, y el drama *La Mare*, totes elles ab la cura a que'ns te acostumats aquesta companyía.

El Progrés *(Sant Andreu)*

En celebració de la festa major d'aquesta popular barriada, l'acertada junta d'aquest cassino, organisà una magnifica funció teatral, per la qual contractà la companyía del teatre Principal, la qual, davant d'una nombrosíssima y escullida concorrencia, representà l'obra *La dama de les camelies*, en la que s'hi lluhí com sols ella sab ferho, l'eminent actriu, gloria de nostre escena, Margarida Xirgu, interpretant d'una manera superior la protagonista, com també s'hi lluhí forsa el distingit jove senyor Ortín, essent molt ben secundats per les demés parts de la companyía, sent així que l'obra interesés a la concorrencia qu'entussiasmada y en veritable acte de justicia, no escatimà els aplaudiments.

La Llum Andreuenca *(Sant Andreu)*

Durant la vetlla del 30, del prop-passat, l'agrupament dramàtich «L'avansada,» que ab tan acert dirigeix el notable aficionat senyor Donato, posà en escena—estrenant la sala y teatre d'aquesta benèfica societat—la preciosa comedia de l'Iglesias, *La noya maca*, quina protagonista fou molt ben desempenyada per la gentil senyoreta Mestres, ajudantla en l'execució les senyores Fremont y Verdier y els senyors Donato, Sabatés, Ayguasenosa, Bartrina y Llop, quins ajudaren al bon desempenyo de l'obra.

Un cop d'estat, d'en Pous y Pagès, interpretat per les principals parts de dit agrupament, donà fí a tant simpàtica festa.

La Filantròpica *(Gracia)*

El passat diumenge, tingué lloch una funció extraordinaria a benefici de la estudiosa dama jova senyoreta Roca. Les obres escullides, foren l'idili dramàtich en dos actes de S. Rusiñol, *El pati blau* y *L'agencia d'informes comercials*. En la primera, la beneficiada brodà a la perfecció, matisant ab molta delicadesa, els diferents passatjes de l'obra, la figura d'«Agna Rosa.» Els demés intèrprets senyora Arnau, senyoretes Cama (M.,) Capdevila y Alamarja y senyors Calveras, Serra y Critelli, feren tots los esforsos possibles pera secundar el travall de la seva companyona. En la última, els Srs. Roca, Serra, Tarré, Tarín, Bonet, Tusquets, Lladó, Calveras, senyora Arnau y beneficiada, feren les delicies de la nombrosa concorrencia que omplenaba'l local. Finalment, entre les ovacións delirants de la concorrencia, se feu entrega a la beneficiada dels regalos que obtingué y el senyor Calveras llegí una poesía del senyor Casellas, alusiva al acte, que el quadro escènich d'aquesta societat dedicà a la beneficiada.

També cridà poderosament l'atenció de tothom l'artísttca dedicatoria que la beneficiada regalà a la Junta y socis, per l'exquisit gust que'l jove dibuixant Francesch Bordas ha demostrat, tan en la composió, com en el col-lorit de la mateixa.

Centre Mora Instructiu *(Hostafranchs)*

Muralla de ferro, drama en tres actes y *Sogres del día*, comedia en un acte, foren les obres qu'ompliren el programa del passat diumenge. Sens fer escepció, en la interpretació, tots ratllaren a la mateixa alsaria. y aquets foren la senyoreta Fernandez y senyors Carreras, Sales, Allepuz, Fabregas, Gomis y Feliu.

Centre de dependents en Cofecció de tall *(Regomir 3 y 5)*

Baix la direcció del senyor Ribas, se posà en escena, el dissabte passat, el quadro dramàtich d'en Pous y Pagès, *El drach*, sobressortint en llur travall, les senyoretes Lucena y Escriu y els senyors Ribas y Castellet. Seguidament, la senyoreta Escriu recità el monòlech *¡Pobre María!* obtenint al final, aplausos del auditori per sa bona interpretació, y finalment tingué lloch la representació de la comedia *Cura de moro*, en la que sols encaixaren en sos personatjes en Castellet y en Perxés; el senyor Ribas, en el «Coixet,» estigué fora de caràcter.

La direcció, quelcom desacertada.

Foment del districte VII

El día 10 del corrent, debutarà en aquesta entitat la companyía Bosch-Castellet, se representarà l'obra de Conrat Roure, en tres actes, *Pau Claris*, qual protagonista anirà a càrrech d'en Salvador Bosch y el paper de «Badó» l'interpretarà el senyor Castellet. El día 26, està en programa que, baix la direcció d'en Pere Castellet, tindràn efecte les obres *Batalla de Reines* y *La casa dels sorts*.

Iris *(Sant Martí)*

La companyía del actor senyor Pons, comendada aquesta vegada per Enrich Devenat, el día 23, del passat, va representar el drama de Guimerà, *La Reyna jova* y la pessa de Godo, *La cosina de la Lola*.

En l'execució tots s'hi portaren bé, en especial les senyores Carme Prats, Varela, Pujol, Gual, y Ventosa y els Srs. Devenat, Solà, Rovira, Picó, Ormachea, Hoces (M. y J.,) Rusiñol y Cortés.

El públich va quedar complascut.

Centre Autonomista Català *(Sant Gervasi)*

El quadro dramàtich d'aquesta favorescuda entitat, que ab tan bon acert dirigeix el senyor E. Sala, diumenge passat va obtenir un nou èxit ab la representació del drama en tres actes de Xaxier Godo, *Lo cor y l'ànima*.

La senyora Sala, en la protagonista, estigué del tot encaixada, tenint moments ben inspirats, de verdadera artista, que li valgueren molts aplaudiments.

El senyor Oliver (J.,) feu un «Víctor» ben aceptable, sobretot en el tercer acte, donchs en els primers, estaba quelcom fret. El senyor Sala, matisà ab forsa sentiment y dolor, el pare malalt. Estigueren correctes als senyors Oliver (B.,) germàns Batalla y Comorera. La senyoreta Comorera, quelcom fora de tò y trencant els conceptes dels versos. Li recomanèm procuri posarse més en situació, y li preguèm prengui aquesta observació per la simpatía que li tenim.

La concorrencia restà satisfeta del conjunt.

La Igualataria (*Rosal, 35*)

En aquesta entitat, a més de representarhi dugues sarsueletes castellanes, ab regular fortuna, s'efectuà l'estrena de ***La cansó del ambulant***, que'n parlèm a son lloch corresponent.

¿No fora convenient fer més obres catalanes per sortirne més ayrosos?

Joventut Autonomista

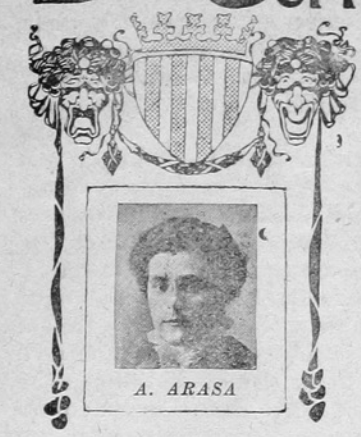
Demà, a la tarde, baix la direcció del distingit aficionat senyor Forga s'hi representarà *Cors de fanch*, *El Maulón* y *De color de rosa*.

Centre Nacionalista Republicà (*Gracia*)

Sens dubte que un rezel predominà diumenge passat, al inaugurarse la temporada d'hivern, puig l'elench que anava a actuarhi—desconegut a Gracia—feya creure si's tractaría d'una companyía sèria o un d'aquestos escamots, que per desgracia infecten algunes de nostres societats particulars; però ab tot, la sala feya hermós aspecte.

S'hi representà *La boja*. L'interpretació dificilíssima de aquesta obra, anà brillantment, puig diferentes vegades ressoren aplaudiments en mitj dels diàlechs y a cada final d'acte tingné que aixecarse'l teló en mitj de nodrits aplausos. La celebrada actriu senyoreta Carme Roldàn, feu una «Joana» digne de tot elogi; travallà ab amor y fè, valguentli son talent artístich, una ovació, ovació que tingué que compartirsela ab el senyor Mallorquí, que demostrà valguer molt, car feu un «Germà Albert,» no d'aficionat, sinó d'actor. La circunstancia de travallarhi diferents directors d'escena, com els senyors Monné, Vilar (Ll y E.) Perbellini y Corberó, feu que'l conjunt resultés, com també'ls senyors Marxuach feu un «Blasi» ab conciencia, sense abusar de la nota còmica. Molt bé el senyor Clariana. La colocació de figures, molt acertada, donant en cert moment viva impressió al auditori. La presentació escènica, tingué bastant que desitjar. Al final de l'obra, esclatà una ovació per aquest elench que porta per director al jove senyor Graells Castells.

De nostres Corresponsals

A. ARASA

Sant Feliu de Llobregat.—Una companyía dramàtica, dirigida pels Srs. Pellicer y Pujol, la qual porta de primera actriu a la Adela Arassa, actua en el Cassino Santfeliuhench, desde el 5 del paassat, habent representat les obres *Terra baixa*, *Indicis*, *El ladre*, *Un bon debut*, *L'endemà de bodes*, *Joventut* y *La verge boja*.

Hi han obtingut forses aplausos les dames senyora Arasa y senyoreta Riera y els principals aficionats que formen l'elench.

Sabadell.—«Centre Sabadellench.» (Gelats.) En els dies 26 del passat y 3 del corrent, representaren les obres *Jugar a casats*. *Terrra baixa* y *Un voluntari de Cuba*. Totes elles foren ben desempenyades per les senyores Vial, Casanovas y Granjé y els joves Salvat, Giral, Codina, Aymerich, Gumbau, Alavedra, Junyent, Giner, Martí, Mas, Vila, Cunillé, Vidal, Torres, Carné y Corominas.

«Teatre Cervantes.» *Lo retorn del repatriat* (dialech) y *La font del amor* (comedia) foren les obres que representaren el dia primer del mes present.

Manresa.—«Ateneu Obrer.» El quadro d'aficionats, baix la direcció de Alexandre Parera, posà en escena la comedia en 3 actes d'Iglesias *Foch nou*, qual interpretació fou digne d'elogis per tots els que hi prengueren part, especialment la senyora Morera y la nena Enriqueta Casas, aquesta última ab tot y esser tan joveneta demostrà un refinat travall, També mereixen menció les senyores Alegret, Puigcerber, García y Laffitte y els senyors Parera, Mas, Vives (A.) Tirbau y Compte.

Per fí de festa s'acabà la vetlla ab la xistosa comedia *La agencia d'informes comercials*, per les senyores Laffite y Alegret y els senyors Compte, Tirbau, Valles, Mas, Vives. La senyora Laffite, ab tot y tenir de encarregarse del seu paper a última hora, tregué tot el partit que se'n podia esperar,

«Joventut Carlina.» Ab bona entrada, com de costúm, se posà en escena el drama *Lo presiriari*, el qual fou molt del gust del públich per la bona interpretació de tots els que hi prengueren part, especialment el senyor Farres, en el paper de «Simón» y el jove Algué. En el primer acte foren ovacionats ab forts aplausos els senyors Morera, Riu, Suaña, Folch, Vall y la nena Santamaría que travallaven ab molta justesa. Finalisà la festa ab la pessa de Millà y Bonavía, *Sogres a la graella*, prenenthi part els senyors Algué, Suaña, Farreras y Riu. Aquest últim feu un paper de carrater marcadíssim. Sortí el públich satisfet.

«Guimeriana.» S'anuncia un quadro d'aficionats nous que, segóns tenim entés, volen donar a conéixe algunes obres catalanes pels pobles de aquets contorns.

Els noms que formen la novella companyía son els següents:

Joan Colldeforns, Enrich Bonjorn, Serra, Segont, Planas, Vall, Rusónes, Algué, Riu, Vila y Moncunill.

Madrid.—«Teatro Español.» En Borràs continua la tasca catalanista, representant sovint obres d'autors de casa.

Dissabte passat va posar *El místico*, de Rusiñol, y diumenge *La buena gente*, del mateix autor.

No cal parlar de la execució, que, tractantse del gran Enrich Borràs, sería repetir elogis que ja els donèm per descomptats.

Se prepara l'estrena de *La virgen del mar*, de Rusiñol, traducció de Martinez Sierra.

Badalona.—Centre Catalanista «Gent Nova» La secció dramàtica d'aquest centre que ab tant acert dirigeix en Miquel Boix, representà el prop-pascat diumenge, dia 3, l'hermós drama de l'Ignaci Iglesias, *Fructidor*, que fou interpretat molt justament per la senyoreta Baroqui y els senyors Boix y Navarro, essent ben secundats per la senyora Ricart y els senyors Caballe, Solà, Sibina Clapés y Goms.

La Escena Catalana

Per fi de festa posaren en escena, molt desacertadament, la comedia d'en Joseph Ll. Clot, *Qui del llop parla...*

Es de doldre que la major part de companyíes d'aficionats posin tan poca cura en la execució de totes les obres que representen, com a fi de festa, y molt més encara en companyíes que, pels seus mèrits, podrien donarhi una interpretació inmillorable.

Reus.—«Fraternitat R. Radical.» En el teatre d'aquesta entitat, el passat diumenge se representà l'emocionant drama tràgich de Sardú, traducció catalana de Joseph M.ª Vila, *La Tosca*.

La senyoreta Basseda, encarregada de la protagonista hi estigué admirable. El senyor Benet, en el «Baró Scarpia», estigué a una bona altura, y els demés, senyors, Ferrer, Vallverdú, Blanchart, (aquest insegur), Brunet, Aguadé, Recassens y Sangenís, ajustats. Tots se sabían bé el paper.

La direcció portada pel senyor Benet, bona, y la concorrencia nombrosa.

«Centre R. R. Autonomista.» La secció dramàtica representà, el día 3 del corrent, el drama en tres actes d'en A. Gallissà *Amor de pare* y el diàlech de Millà *Renyines de enamorats*.

Abdues obres foren desempenyades per la senyora Galtés y els senyors Riba, Rieta, Montagut, Segalà y Mestres.

«Patronat Obrer.» Al mateix día per la tarde, posaren en escena les obres en un acte, *Astronomía de barri*, *Vetlla trista* y la sarsuela *El sant de l'amo*. Tots ho feren bé.

Lleyda.—«La Violeta.» *Les garces* y *Lladres*, del insigne Iglesias, son les obres que's posaren en escena el diumenge 26 del passat mes, per la secció d'aquest centre y baix la direcció del celebrat actor Baldomer Salas.

La interpretació de abdues obres, pecà de manca de assaijos, no per això's negaren els dots artístichs que té el senyor Salas; representant el protagonista tingué moments felissos, essent justament aplaudit, compartintlos ab les senyoretes Martí y Marsal y senyors Guardíola, Claramunt, Luca y altres, ja que tots procuraren no fer quedar malament al senyor Salas, fent un travall cada escú, ben bò y demostrant que habían estudiat ab voluntat els respectius papers.

La direcció bona, y la presentació ni fu, ni fa.

«La Paloma.» Durant tot el trascurs del mes, s'han representat per la companyía de Miquel Jove, les comedies en un acte, per la tarde y alternant ab «género chico» *Cel rogent*, (2 representacións), *La Samatruquis*, *Mata dones*, *La criada nova*, (2 representacións), *Un gendre del altre mon*, (2 representacións) y *La venjansa d'una sogra*, (2 representacións), essent molt aplaudit el travall que executaren les senyoretes Torres, Roig y senyors Jové, Gual, Panadés y Puntos. Les seccións se conten per plens y la gent queda molt satisfeta, no solsament del travall, sinó també pel preu, que resulta molt barat. Aixís ho tenen de fer y sempre tindràn plè.

«La Llum.» Desde el primer de Novembre, fins al últim, s'han representat per la secció d'aquesta societat, les següents obres: *Les desgracies del Tenorio*, *Les estatues del Tenorio*, *La sang del univers*, *La setmanada del obrer*. *El quarto de les rates*, *La rondalla dels infants*, *Quan serè gran*, *La felicitat eterna*, *A cal apotecari*, (2 vegades) y *Un gendre del altre mon*, prenenthi part en aquestes tres últimes, la aficionada senyoreta Rosegui, essent en totes les tres molt aplaudit son travall, encar que declamant es una principianta.

«Academia de Lleyda.» El día 26, del passat, després de fer una comedia de fora de casa, ens donaren *L'agencia de informes comercials*, essent molt ben jugada per tots els actors y en particular pels senyors Castellví, Ponsoda y Cervera, ab els seus respectius papers de «Toribio, Pau Pons Prats y Director de l'agencia.» La senyoreta Solé, no se sabía gairebé el paper de «Madrona.» Els demés feren lo que pogueren. Estranyèm moltíssim, com tenint dames de sobres, suprimisin el paper de «Ana.» Senyor Director, esperèm no es repetirà.

«Centre Radical.» En aquest centre, s'han representat durant tot el mes passat, les obres *La professó de Corpus*, *Carregar el mort*, *Parlant la gent se embolica*, (2 representacións), *Les aurenetes*, (2 representacións) y *33,333*, essent ots els aficionats molt aplaudits, en especial els senyors Gomis y Casals.

«Patronat Obrer.» (Lliga Catòlica.) El día 19 del passat mes obriren les portes y posaren en escena *Vagal* y el día 26 *L'ànima en pena*, siguent molt ben interpretades per els aficionats de la casa, senyors Palà, Rozas, Montolí, Fontanals y altres.

La Selva.—El día 30 del passat y el 1 del corrent varem tenir una companyia dramàtica que actuaba en el Teatre Lauro.

El primer día va posarse en escena el drama en cinch actes de Puig y Ferrater *La dama enamorada*, qual representació fou molt cuydada per tots els que formen la companyía que dirigeix l'actor Joan Pons.

El segón dia feren el drama de Guimerà *María Rosa*, que també valgué molts aplausos als intèrprets.

Ab gust consignèm els noms dels artistes encarregats de l'execució d'abdues obres: foren les dames senyores Prats, Roldàn, Varela, Gil y Gual y els actors senyors Pons, Ormachea, Mercader, Solà, Ferrer y Rusiñol.

LES IRES D'UN EMPRESSARI

D'ensà de les *Flors de cingle*, el senyor Franqueza, benemèrit empressari del Teatre Principal y conrehuador fantasista de la llengua catalana, està que no toca de peus a terra. Comensà afrontant vergonyosament a l'Ignasi Iglesias y ha seguit repartint les seves ires entre'ls artistes que han d'estar sota la seva férula. Ja que no pot esbravarse contra'ls autors que s'han emancipat de la seva tiranía, s'esbrava contra'ls actors y actrius del seu teatre, del qual se creu esser com una mena d'autòcrata.

Naturalment, la que s'endú més bona part en aquest repartiment de carades y molesties es la María Morera, sens dubte pel crim imperdonable d'haver pres part en aquella gloriosa inauguració del Teatre de Naturalesa a la Garriga. De bon comensament, totjust arribat el senyor Franqueza de Puigcerdà, ja tingué l'extraordinaria pretensió de fer rescindir a la excelent actriu la contracta que té firmada per tres anys y ab totes les formalitats degudes. Com era de rahó, hagué de quedarsen ab les ganes. Però llavors inicià contra la Morera una petita guerra de mortificacións personals y molesties d'amor propri, a fi, segóns el propri senyor Franqueza confessava en alta veu y ab el seu

lèxich no gens pulit per totes les dependencies del teatre, de que, fastiguejada, fos ella mateixe qui li oferís la roptura de dit contracte.

Comensà anunciant el seu nom en el cartell de distinta forma que l'acostumada; treyentli papers que havíen sigut estrenats per ella; fent construir un envà en el quarto hont se vesteix, quarto que ha vingut tenint desde fa cinch anys y que ara li ha quedat reduhit a la meytat; no repartintli papers que li corresponíen, etc., etc. Tot això la María Morera, els mèrits artistichs de la qual mereixen altra mena de tractes d'un senyor empressari, ho anà sofrint en silenci, pera no donar gust als intemperants y injustificats desitjos del senyor Franqueza. Però aquest, ferm en el seu propòsit d'acabarli la paciencia, no ha parat la seva campanya.

Dilluns passat per caprici, ordenà que després de la funció de la nit, hi hagués ensaig d'aquesta joya literaria que's diu *La taca de café*, obra que'l senyor Franqueza se feu seva traduhintla al català (?) d'una traducció castellana de l'original francès. La María Morera, que prenía part en l'obra, advertí al director senyor Goula que ella no ensajava, per la sencilla rahó que, haventhi hores sobrants de día pera ensajar, no calia que s'ensegés de nit, sobre tot no tractantse d'una estrena, cas en el qual ho hauría fet y ho faría sempre de gust suplicantli l'empresa.

L'endemà el senyor Franqueza li envià al seu quarto per un dependent de la casa acompanyat de testimonis, una carta en la qual li feya a saber que, per la falta a l'ensaig del dia abans, li havia imposat una multa de 20 pessetes. Aquí cal remarcar que als artistes del Principal no se'ls ha imposat cap reglament interior hont se parli de multes de semblant quantia y que aquestes multes, quant s'imposen, no pugen may a més de 2 o 3 pessetes. Potser sigui aquest un procediment ideat pel senyor Franqueza pera rescabalarse de les perdues que li ocasiona la temporada, ab tan bon encert (!) per ell dirigida.

La carta fou entregada a la senyora Morera poch abans d'entrar en escena pera'l segón acte de *Magda* y fou tan forta l'impressió que li produhí, que sols tingué temps d'acabar la seva escena de qualsevol manera y caure rodona entre bastidors d'un atach de nervis. Tots els seus companys l'auxiliaren, fou cridat un metge, aquest declarà que no podía acabar la representació y fou acompanyada a casa seva en cotxe. Segóns sembla, el senyor Franqueza, a l'esserli portat avís a l'administració de l'atach que tenía la notable actríu, exclamà que li tiressin una galleda d'aygua, que's curaría. Aquestes son les consideracións que guarda als artistes aquest senyor empressari.

L'endemà, pera no posar en un compromís a l'empresa, la senyora Morera traballà en la funció de la nit, però no va quedarse a l'ensaig, que també hi havía senyalat, entre altres rahons per haverli prohibit el metge, segóns consta en certificació facultativa; el dijous travallà tarde y nit, y el divendres el senyor Franqueza li feu notificar notarialment que quedava rescindida la seva contracta per haver faltat a l'ensaig tres nits seguides, ó sigui la del dilluns, dimars y dimecres. Cal remarcar que'l dimars fou el dia de l'atach y que'l dimecres el metge li prohibí que ensagés acabada la funció del vespre.

Naturalment que la María Morera no's tingué per despedida, ja que la rahó alegada pel senyor empressari no era justa. Però, al anar el divendres a la nit a l'escenari del Principal pera rebre ordres, se trobà ab que'l porter tenía formal consigna de privarli l'entrada.

Y aixís estan les coses. La Morera ferma en el séu dret de no deixarse fer la lley per la intemperancia de un senyor empressari, y el senyor Franqueza entossudit en el séu propòsit de que no hi hagi rahó ni justicia que prevalguin davant de la seva soperbia.

Nosaltres ja no volèm insistir en les consideracións que's mereixen els mèrits artístichs d'una senyora que's diu María Morera, perque aquestes coses no compten per un senyor Franqueza. Però sí hem de recordarli que fora dels séus dominis del Teatre Principal hi ha una justicia que ampara els drets de tothom qui's veu atropellat. Y que contra aquesta justicia no hi podràn rès tots els *daltós* y *dallonses* que engegui.

De *El poble Català*.

Nostre folletí

En el número d'avuy repartím el tercer folletí de la preciosa comedia catalana en tres actes, del celebrat autor de *D. Gonzalo o l'orgull del gech*, Albert Llanas,

EL SI DE LES NOYES

obra inspirada en la famosa comedia del gran **Moratín**

EL SI DE LAS NIÑAS

y que fou estrenada al TEATRE CATALÀ (Romea), valguentli a son autor unànims elogis de la prempsa y forses aplaudiments del públich en general.

En **EL SI DE LES NOYES,** en Llanas hi desplega tota la seva gracia y humorisme, reconegut pels aymants de les lletres patries.

Aquesta obra que per motius especials la guardava inèdita son autor, ab el descontent de totes les companyíes catalanes, avuy la podèm oferir als nostres abonats mercès a les bones amistats que'ns uneix ab tant celebrat comediograf.

LA ESCENA REGIONAL

COLECCIÓ DE RETRATS

D'ARTISTES CATALANS

ALBUM 1.er

SURTIRÀ DISSABTE — 10 CENTIMS

NOVES

Ha mort, en sa casa de Vilanova y Geltrú, l'ilustre tipògraf Joan Oliva y Milà, qui tenía a son càrrech la Biblioteca del Museu Balaguer d'aquella ciutat.

Mercès a les gestións fetes pel finat, en la Biblioteca Balaguer s'hi conten avuy bon nombre d'obres dramàtiques, que son bona representació del Teatre Català.

Acompanyèm al sentiment a l'atribulada familia de tant digne patrici y a sos companys de junta de l'institució anomenada.

Q. E. P. D.

Pels aficionats a coleccionar retrats d'artistes catalàns, els recomanèm l'adquisició del Album número 1 de la nova publicació *La Escena Regional*, que's posarà a la venda el dissabte de la present setmana.

Aquest Album anirà acompanyat d'una sorpresa, per la qual se regalarà un objecte que tingui relació ab el teatre, al comprador favorescut ab la sort.

En aquesta mateixa secció senyalarèm el día de sortida del Album número 2 de *La Escena Regional*.

S'ha representat a Paris, en el Odeon, ab èxit delirant, una traducció de la comedia *María del Carmen* que escrigué en castellà el malhaurat dramaturch del Teatre Català, en Joseph Feliu y Codina.

Vegis com de quina manera al autor de *El nuvi* se li podría dir «El Cid de la dramàtica» ja que, com aquell guerrer, mort y tot, obté victories.

L'empresa del Teatre Principal, de Barcelona, anuncia una funció a la memoria de tant insigne autor, representantse ses obres *Cofis y Mofis* y *Un pis al ensanxe*.

OBRA NOVA

ELS PLATS TRENCATS

Comedia lírica en un acte

ORIGINAL DE

JOSEPH ASMARATS

(3 homes y 2 dames)

Es de gran broma. **Preu: 50 cèntims.**

SE PREPARA

UN NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA ESCENA CATALANA

conmemorant l'inauguració del Teatre Català a càrrech del Sindicat d'Autors Dramàtichs

Astronomía Còmica

Diàlech còmich, original de

LLUIS MILLÀ y SALVADOR BONAVÍA

Preu: UN real.

Comedia en un acte, de

MARTÍ GIOL

Preu: UNA pesseta.

LA ESCENA CATALANA

Setmanari Teatral

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Un trimestre. 2 pesseles.—Un any: 7'50 pesseles.

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

PAGO A LA BESTRETA

Redacció y Administració: Plassa del Pí, 5.—Barcelona.